

RP 46/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om Riksfogdeämbetet, om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsökningsbalken samt ändring av utsökningsbalken

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om Riksfogdeämbetet. Ämbetet inrättas för att sköta de uppgifter som åligger utsökningens centralförvaltningsmyndighet. Ämbetsverket ska sköta merparten av de uppgifter som i dag handhas av justitieministeriet och länsstyrelserna. I den föreslagna lagen bestäms om ämbetsverkets uppgifter och organisation.

I propositionen ingår också ett förslag till ändring av utsökningsbalken på grund av att Riksfogdeämbetet inrättas samt ett förslag till lag om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsökningsbalken.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft från ingången av 2010.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Utsökningsväsendet	3
2.2 Lagstiftning	4
2.3 Resultatstyrning	4
2.4 Uppföljning, statistik och rapportering beträffande verksamheten och ekonomin	5
2.5 Personalförvaltning	5
2.6 Utbildning av utsökningspersonal.....	5
2.7 Utvecklande av utsökningens informationssystem och arbetsrutiner	5
2.8 Juridiska ärenden.....	5
2.9 Tillståndsärenden	6
2.10 Kommunikation och informationstjänst.....	6
2.11 Samarbete med intressentgrupper	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
Ekonomiska konsekvenser	7
Samhälleliga konsekvenser och konsekvenser för medborgarnas ställning	8
Konsekvenser för personal	8
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
1.1 Lag om Riksfogdeämbetet	9
1.2 Lag om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsökningsbalken	12
1.3 Utsökningsbalken.....	12
1 kap. Allmänna bestämmelser	12
3 kap. Allmänna bestämmelser om förfarandet	13
11 kap. Sökande av ändring i utmätningsmannens förfarande	13
12 kap. Särskilda bestämmelser	14
2 IKRAFTTRÄDANDE	14
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	14
LAGFÖRSLAG	15
1. Lag om Riksfogdeämbetet.....	15
2. Lag om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsökningsbalken.....	17
3. Lag om ändring av utsökningsbalken.....	18
BILAGA	21
PARALLELLTEXT	21
om ändring av utsökningsbalken	21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Utsökningsverksamhetens organisation förnyades år 1996, då justitieministeriet och länsstyrelserna blev utsökningens administrativa myndigheter. Justitieministeriets har sedan dess skött den allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. Länsstyrelserna för sin del har som regionförvaltningsmyndigheter skött utsökningens lednings-, tillsyns- och förvaltningssuppgifter enligt vad som särskilt fastställts genom förordning. Lokala myndigheter har varit häradsfogdarna med sina underordnade.

I motiveringen till utsökningsbalken (RP 83/2006 rd) ansågs den ovan beskrivna organisationen i tre nivåer vara oändamålsenlig och ineffektiv. Länsstyrelserna har skött överlappande uppgifter i förhållande till varandra och till justitieministeriet. I samband med beredningen av utsökningsbalken utredde justitieministeriet vad de anställda vid länsstyrelserna ansåg om hur organisationen fungerade (justitieministeriet, Slutrapport av arbetsgruppen för utsökningens centralförvaltning, Utlåtanden och utredningar 2005:16). Det framkom att organisationen föranledde många problem.

I motiveringen till utsökningsbalken påpekades att de administrativa uppgifterna inom utsökningen huvudsakligen är riksfattande uppgifter och att de regionala administrativa uppgifterna minskar i betydelse. Därför togs i utsökningsbalken (705/2007, nedan UB), som trädde i kraft från början av år 2008, de viktigaste bestämmelserna om en utsökningsorganisation i två nivåer, så att mellannivån i utsökningens förvaltning har slopats. Organisationen i två nivåer omfattar enligt utsökningsbalken utsökningens administrativa centrala ämbetsverk (förvaltningsämbetet) och de lokala utsökningsmyndigheterna. I utsökningsbalken ingår endast bestämmelser om grundlösningen för denna organisation i två nivåer. Avsikten har varit att ge närmare bestämmelser om centralförvaltningen genom en särskild lag, och att samtidigt genom en särskild ikraftträdande lag även fastställa hur utsökningsbalkens

bestämmelser om organisationen ska träda i kraft.

För det ämbetsverk som är utsökningens centrala förvaltningsmyndighet används i utsökningsbalken den tekniska benämningen förvaltningsämbetet. Enligt utsökningsbalken fastställs ämbetsverkets egentliga namn i samband med lagen om inrättande av ämbetsverket.

Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Ämbetet enligt denna proposition handhar inte enskilda utsökningsärenden och är inte ett rättskipningsorgan på samma sätt som de lokala utsökningsmyndigheterna. Trots det handhar Riksfogdeämbetet uppgifter som bör anses innebära utövande av offentlig makt, såsom att avgöra ärenden som gäller klagan och ersättningsyrkanden. Främst gäller ämbetsverkets uppgifter dock utsökningens administration.

Inrättandet av ämbetet medför behov av vissa ändringar i utsökningsbalken. Främst är det ordet förvaltningsämbete som ska ändras till Riksfogdeämbetet. Som en ändring i sak föreslås att Riksfogdeämbetet i vissa fall centralt kunde samla in information för utmätningmännen.

2 Nuläge

2.1 Utsökningsväsendet

Utmätningssmannen är en opartisk statlig rättskipningsmyndighet med uppgift att genom utövande av offentlig makt verkställa en skyldighet som fastställts i en dom eller någon annan utsökningsgrund.

Utsökningsväsendet har cirka 1 400 anställda tjänstemän, som arbetar vid 22 utsökningsverk på sammanlagt närmare 180 verksamhetsställen. Varje år inkommer cirka 2,5 miljoner ärenden för verkställighet, och till borgenärerna redovisas cirka 650–700 miljoner euro. Via utsökningen förmedlas varje år cirka 2 miljoner betalningar. Årligen förrättas cirka 500 000 utmätningar. Inom utsöknings-

väsendet handläggs årligen ärenden gällande cirka 500 000 gäldenärer.

Utsökningsförfarandet är rättskipning som ett led i en civil process. Administrationen av utsökningsverksamheten hör till justitieministeriets förvaltningsområde. Centralförvaltningens uppgifter sköts dels vid justitieministeriet, dels vid länsstyrelserna. Länsstyrelsens uppgift är att leda förvaltningen av utsökningsverksamheten samt att övervaka utsökningsverksamheten så som justitieministeriet närmare bestämmer. Vid länsstyrelsernas justitieförvaltningsavdelningar sköts i dag bl.a. följande uppgifter som gäller utsökningens förvaltning:

- deltagande i resultatstyrningen
- granskning
- klagan med anledning av utsökningsmyndighetens förfarande
- skadeståndsyrranden
- ordnande av utbildning för utsökningspersonalen
- de lokala utsökningsmyndigheternas personaladministration
- bisysslotillstånd för utsökningsdistriktens chefer
- uppföljning av rättskipningens enhetlighet.

I dag används totalt personresurser motsvarande cirka 22 årsverken för utsökningens förvaltning.

Utsökningsenheten vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelning har sju anställda tjänstemän. Dessutom använder utbildningsenhetens personal och stödtjänstpersonal cirka 0,5 årsverken för utbildning som gäller utsökning.

Vid länsstyrelserna arbetar justitieförvaltningsavdelningens personal under de av justitieministeriet utnämnda justitieförvaltningscheferna. Sammanlagt finns det vid länsstyrelserna 14 tjänsteinnehavare som sköter utsökningsförvaltningens substansfrågor.

Enligt projektet för utvecklande av regionalförvaltningen (ALKU) ska länsstyrelserna i sin nuvarande form indras från 1.1.2010.

2.2 Lagstiftning

Enligt övergångsbestämmelsen i utsökningsbalken som trädde i kraft vid ingången

av 2008 ska i fråga om ikraftträdandet av 1 kap. 11 § 1 och 2 mom., 12 § samt övriga bestämmelser om förvaltningsämber i utsökningsbalken bestämmas särskilt genom lag. Till dess ankommer förvaltningsämbetets uppgifter på justitieministeriet, och länsstyrelserna sköter till övriga delar de uppgifter som enligt den tidigare lagen ankommer på dem.

I 1 kap. 11 § i den gällande utsökningsbalken finns bestämmelser om utsökningsväsendets organisation. Utsökningsväsendet består av en centralförvaltning och lokala utsökningsverk som underlyder den. Centralförvaltningen sköts enligt paragrafen av Riksfogdeämbetet, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde.

I 1 kap. 12 § i den gällande utsökningsbalken föreskrivs om förvaltningsämbetet. Till ämbetsverkets uppgifter hör den allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. Om ämbetsverkets namn, uppgifter, tjänster och organisation i övrigt föreskrivs särskilt genom lag. Statsrådet utnämner ämbetsverkets chef.

Tills den nu föreslagna lagarna träder i kraft sköts förvaltningen av utsökningsverksamheten enligt övergångsbestämmelserna i utsökningsbalken vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelnings utsökningsenhet. Också utsökningsenheterna vid länsstyrelserna fortsätter att sköta sina uppgifter tills den nu föreslagna lagarna träder i kraft.

I utsökningsbalken bestämdes inte närmare om det administrativa centrala ämbetsverkets namn, utan där används den tekniska benämningen förvaltningsämbetet. I sig finns det inget hinder för att denna benämning står kvar i utsökningsbalken, men det är mer entydigt om benämningen Riksfogdeämbetet används i utsökningsbalken. Detta innebär att flera bestämmelser i utsökningsbalken tekniskt måste ändras så att ordet förvaltningsämbetet ersätts med namnet Riksfogdeämbetet.

2.3 Resultatstyrning

Justitieministeriet för varje år resultatförhandlingar med länsstyrelsernas justitieförvaltningsavdelningar, och dessa för motsvarande förhandlingar med utsökningsverken.

Vid förhandlingarna kommer man överens om utsokningsverkets verksamhetsanslag och ställer upp specificerade kvalitativa och kvantitativa resultatmål.

2.4 Uppföljning, statistik och rapportering beträffande verksamheten och ekonomin

Effektiv resultatsyrning förutsätter regelbunden uppföljning av verksamheten och ekonomin. Uppföljningen kan genomföras bland annat med hjälp av statistik och rapporter samt inspektioner hos ämbetsverken. Uppföljningen har en stor betydelse inom ett förvaltningsområde där myndighetsåtgärder kan ha påtagliga effekter på kretsen av medborgarnas rättsskydd och antalet kundmedel som behandlas årligen uppgår till över 600 miljoner euro.

2.5 Personalförvaltning

Till utsokningsväsendets personalförvaltningens viktigaste uppgifter hör:

- personalplanering
- utnämmande av ledande häradsfogdar och häradsfogdar (UB 1:14)
- tjänstledighet för de ledande häradsfogdarna och häradsfogdarna (statsrådets förordning om utsokningsväsendets förvaltning 1321/2007, 7 §)
- tillstånd till och anmälan om bisyssla (SRF om utsokningsväsendets förvaltning, 8 §),
- tillstånd att besätta tjänster vid utsokningsverken
- årliga utvecklingssamtal med häradsfogdarna, bedömning av personliga prestationer och beräkning/uppföljning av erfarenhetsdelen (statens lönesystem),
- åtgärder som gäller arbetsledning och tjänstemannarätt.

2.6 Utbildning av utsokningspersonal

Utsökningsförfarandet ska inte bara vara effektivt utan också skötas på ett tillbörligt sätt så att utmätningens omfattande befogenheter sköts på ett ansvarsfullt och förutsägbart sätt som garanterar parternas rättsskydd. På grund av detta förvaltningsområ-

dets särdrag är en av förvaltningens viktigaste uppgifter att utbilda utsokningspersonalen. Syftet med utbildningen är att säkerställa och upprätthålla personalens kompetens och att skapa en enhetlig rättskipning.

Utbildningsverksamheten är omfattande. Totalt finns det cirka 1 400 tjänsteinnehavare att utbilda och antalet kursdagar blir som bäst cirka 150 i året. Utbildningsbehovet kommer inte att minska under de närmaste åren, eftersom åldersstrukturen medför en stor personalomsättning.

2.7 Utvecklande av utsokningens informationssystem och arbetsrutiner

Med hjälp av utsokningens riksomfattande informationssystem (Uljas) handläggs varje år cirka 2,5 miljoner fordringsärenden, som gäller cirka 500 000 gäldenärer. I systemet görs varje år cirka 500 000 utmätningar och handläggs närmare 2 miljoner betalningar. Till gäldenärerna redovisas årligen i medeltal 650 miljoner euro. Uljas är ett av statsförvaltningens största informationssystem.

Till utsokningens övriga informationssystem hör rapporterings- och statistik-tillämpningen DWUljas samt utsokningens Notes, som används för dokumentproduktionen.

Justitieministeriet ansvarar för driften och utvecklandet av informationssystemen (UB 1:24—25). Det är ministeriets uppgift att utveckla informationssystemen och utsokningsprocessens rutiner så att de blir ändamålsenliga och stöder de kvalitativa och kvantitativa målen för verksamheten. Ett av utsokningsväsendets mål är att trygga utsokningens serviceförmåga och att öka den elektroniska hanteringen av utsokningsärenden.

Projektet för utvecklande av informationssystemen och rutinerna bygger på nära samarbete med utsokningsdistrikten och Justitieförvaltningens datateknikcentral i Tavastehus.

2.8 Juridiska ärenden

Justitieministeriet ska sköta bl.a. följande juridiska ärenden:

- handläggningen av klagomål och ersättningsyrkanden

— förande av statens talan i domstol (UB 10:18 och 11:20)
 — svar på medborgarskrivelser samt annan juridisk rådgivning och handledning
 — sakkunnigutlåtanden, utlåtanden till laglighetsövervakarna (Riksdagens justitieombudsman, Justitiekansler)
 — uppföljning av rättskipningens enhetlighet
 — kartläggning av behov av ändringar i lagstiftningen.

Antalet juridiska ärenden varierar från år till år. Fallen av klagan, ersättningsyrkanden och förande av statens talan i domstol samt antalet medborgarkontakter har ökat markant under de senaste åren. År 2007 anhängjordes vid länsstyrelserna och justitieministeriet sammanlagt cirka 100 skriftliga klagomål och ersättningsyrkanden. Därtill kontaktas de anställda inom utsökningens förvaltning dagligen av medborgare på olika sätt. Medborgaraktiviteten har ökat allt eftersom informationen om reformen av utsökningens lagar har gjort allmänheten mer medveten om utsökningen. Också möjligheten att lämna in handlingar elektroniskt sänker tröskeln för klagomål och andra kontakter. Det kan inte förväntas att medborgaraktiviteten i framtiden åtminstone minskar från nuvarande nivå. Det är mycket vanligt att också andra myndigheter tar kontakt med utsökningens administrativa myndigheter i frågor som kräver specialkunskap om utsökning.

2.9 Tillståndsärenden

Justitieministeriet kan bevilja sökanden tillstånd att ansöka om utsökning genom ett elektroniskt meddelande som insänds till utsökningens informationssystem med hjälp av en teknisk anslutning (UB 3:1.3). I dag sköts tillstånden för informationssystemsökandena centralt vid ministeriet. Antalet ansökningar har hela tiden vuxit, men i framtiden kan möjligheten att ansöka om utsökning via internet i någon mån minska antalet tillståndsansökningar. Dock beräknas antalet ansökningar per år ligga kring 30.

Ministeriet kan besluta om inrättande av en teknisk anslutning och om utlämnande av uppgifter ur utsökningens register med hjälp av

den, om mottagaren har rätt att få information i elektronisk form (UB 1:35). Dessa tillstånd är sällsynta och tills vidare är det endast några kreditupplysningsföretag som ansökt och beviljats sådana.

2.10 Kommunikation och informationstjänst

Justitieministeriet ansvarar för utsökningens väsendets externa kommunikation och utvecklandet av den. Utsökningens enheten ansvarar också för insamlandet av extern information som behövs för hela utsökningens väsende samt för att skapa, arkivera och förmedla information om utsökningens verksamhet.

2.11 Samarbete med intressentgrupper

Samarbetet med så kallade intressentgrupper är en uppgiftskategori som utvecklas kraftigt. En viktig samarbetspart för utsökningens förvaltning är Justitieförvaltningens datateknikcentral, som i praktiken sköter bl.a. utvecklandet och driften av utsökningens informationssystem.

För att utsökningens verksamhet ska förlöpa smidigt och på ett förutsägbart sätt krävs ett fungerande samarbete mellan utsökningens viktigaste offentlighetsrättsliga sökande, såsom Rättsregistercentralen, skatteförvaltningen, Fordonsförvaltningscentralen och Folkpensionsanstalten. Också de privaträttsliga sökandena med de största ansökningens volymer, såsom indrivningsbyråerna och bankerna, är viktiga parter bl.a. när det gäller att utveckla rutinerna i samband med stora ansökningens volymer.

När det gäller stävande av ekonomisk brottslighet och den grå ekonomin samt återindrivning av vinning av brott samarbetar utsökningens förvaltning bl.a. med polisens centralförvaltningsmyndighet, centralkriminalpolisen, Riksåklagarämbetet, skatteförvaltningen och Tullstyrelsen.

Behovet att planera och utveckla verkstäligheten av fängelsestraff samt fängsvårdsverkets och utsökningens väsendets gemensamma utbildningsprojekt kräver samarbete med Brottsförhållningsverket.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionen bygger på de bestämmelser i utsökningsbalken som gäller förvaltningsäm-
betet.

Det föreslås att bestämmelserna som avses i 13 kap. 2 § 3 punkten ska träda i kraft den 1 januari 2010 samtidigt med lagförslagen 1 och 3. Avsikten är att bestämmelserna ska träda i kraft så att de till innehållet motsvarar lagförslag 3.

Då det anges att det i fråga om ikraftträdandet av nämnda bestämmelser bestäms senare genom lag, ska det enligt etablerad praxis genom särskild ikraftträdandelag bestämmas om när bestämmelserna träder i kraft. Bestämmelser om ikraftträdandet kan således inte ingå i till exempel ikraftträdandebes-
tämelsen i lagförslag 3.

Utsökningens förvaltningsuppgifter som hör till justitieministeriet och länsstyrelserna ska vid ikraftträdandet av lagförslag 2 överföras till utsökningens centralförvaltningsmyndighet enligt vad som bestäms i den särskilda lagen som ingår i lagförslag 1.

Genom propositionen genomförs den i utsökningsbalken föreskrivna utsökningsorganisationen i två nivåer. Målet är en fungerande operativ ledningsenhet på centralförvaltningsnivå, som arbetar i nära samarbete med utsökningsdistrikten och har en ändamålsenlig arbetsfördelning med justitieministeriet.

Lagen om Riksfogdeämbetet föranleder ändringar av närmast teknisk natur i utsökningsbalken. För tydlighets skull föreslås att utsökningsbalkens bestämmelser om förvaltningsäm-
betet ändras att gälla Riksfogdeäm-
betet.

Riksfogdeämbetet ska företräda landets spetskunskap i utsökningsfrågor. Av de flesta tjänsteinnehavare ska krävas minst god yrkeskunskap och erfarenhet på "fogdenivå", helst dock utmärkt kännedom om utsök-
ningsverksamhet. Justitieministeriet kunde stödja sig på denna sakkunskap i sin strategiska styrning och bl.a. i sådan lagberedning som gäller betalningsstörningspolitiken.

När utsökningsbalken stiftades var avsikten att justitieministeriet fortsätter med den strategiska planeringen och styrningen av

förvaltningsområdet, budgetplaneringen och lagstiftningsberedningen. Det är också meningen att frågor som gäller tjänstekollektivtal, löner och behörighet att vidta tjänstearrangemang åtminstone tills vidare ska kvarstå hos justitieministeriet (RP 83/2006 rd). Också frågor som gäller lokaliteterna blir kvar hos justitieministeriet.

Som sin operativa administrativa uppgift, vid sidan av bl.a. resultatstyrning, utbildning, personalförvaltning och granskning, ska Riksfogdeämbetet särskilt sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsökningsväsendet tillhandahåller.

Chef för Riksfogdeämbetet blir riksfogden. Om ämbetsverkets organisation och tjänstemännens uppgifter ska föreskrivas i förordning av statsrådet och i arbetsordningen.

I dag måste varje utmätningsman separat skaffa fram i ärendet behövliga uppgifter även då det finns en mängd anhängiga ärenden där det skulle vara ändamålsenligt om informationen inhämtades centralt. Om utmätningsmännen måste begära information upprepade gånger kan detta medföra onödiga kostnader för dem som är skyldiga att ge informationen.

I propositionen ingår ett förslag till ändring av utsökningsbalken, så att Riksfogdeäm-
betet i vissa fall centralt kan samla information för utmätningsmännen.

4 Propositionens konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Riksfogdeämbetet föreslås få en personal motsvarande 22 årsverken. Förslaget bygger på en beräkning av personalbehovet för ämbetsverkets viktigaste uppgifter.

Riksfogdeämbetet behöver lokaliteter för personalens arbetsrum och mötes- och kurslokaler. På grund av regionaliseringsbeslutet ska lokaliteterna finnas på två orter.

Från justitieministeriet och länsstyrelserna överförs anslag för ämbetsverkets omkostnader. När ämbetsverket inrättas behövs en engångsutgift på cirka 400 000 euro för inventarier och annan utrustning samt en bestående årlig utgiftsökning på cirka 450 000 euro, närmast på grund av de högre

lokalitetskostnaderna och de ökade resekostnaderna på grund av regionaliseringen.

För att täcka anslagsbehovet föreslås en engångsutgiftsökning på 200 000 euro i statsbudgeten för år 2010. I övrigt ska de ökade kostnaderna täckas med anslagen som beviljats justitieministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga konsekvenser och konsekvenser för medborgarnas ställning

Utsökningen har blivit riksomfattande och även gäldenärsväsendet och indrivningssektorn har koncentrerats. Därför betonas kravet på att utsökningen verksamhetsmässigt och juridiskt ska vara enhetlig. En centralförvaltning gör det lättare att operativt styra utsökningsdistriktens verksamhet från en administrativt och organisatoriskt entydig grund. Utvecklingsmålen för utsökningsförfarandena och personalens kunskaper kan genomföras på riksnivå så enhetligt som möjligt. Detta innebär inte att man kommer att ingripa i utmätningsmännens ställning som oberoende rättskipningsmyndigheter.

Propositionen gäller verksamheten på centralförvaltningsnivå och påverkar inte direkt gäldenärernas eller borgenärernas ställning, som framför allt bestäms enligt utsökningsbalken.

Riksfogdeämbetets uppgift är enligt utsökningsbalken särskilt att sörja för den regionala tillgången på utsökningstjänster.

Konsekvenser för personal

Enligt de preliminära planerna ska från länsstyrelserna, med undantag av Åland, överföras 14 tjänster från substansuppgifter inom utsökningsförvaltningen och två kontorspersonaljänster från stödtjänster (registrering, arkivering, vaktmästartjänster). Enligt beräkning överförs från utsökningsenheten och utbildningsenheten vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelning

sammanlagt sex tjänster. Av tjänsterna vid länsstyrelsen är sju tjänster fast tillsatta och av tjänsterna vid justitieförvaltningsenheten fyra tjänster.

Innehavarna av de tjänster som från justitieministeriet och länsstyrelserna flyttas till Riksfogdeämbetet överförs till motsvarande tjänst vid ämbetsverket. Den överförda personalen behåller sina rättigheter och skyldigheter enligt tjänsteförhållandet och lön i euro.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid justitieministeriet. I beredningen har deltagit av justitieministeriet tillsatta sakkunniga.

Propositionen bygger på ett förslag som färdigställdes i januari 2009. Ett trettiotal myndigheter, organisationer och sammanslutningar har beretts tillfälle att ge utlåtanden om förslaget. Utlåtandena har varit positiva. I flera av dem betonades att personalens ställning måste tryggas. Med anledning av utlåtandena har vissa justeringar gjorts både i motiveringstexten och i paragraferna. Ett sammandrag av utlåtandena har sammanställts.

6 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Arbetsgruppen för koordinering av regionaliseringen av statsförvaltningens arbetsplatser understödde vid sitt sammanträde 16.12.2008 justitieministeriets förslag, enligt vilket Riksfogdeämbetet till en början placeras i huvudstadsregionen och Åbo. Avsikten är att ämbetsverket stegvis flyttas till Åbo, så att flyttningen är slutförd år 2015. I huvudstadsregionen kvarstår några arbetsställen för att underlätta det nödvändiga huvudstadsbundna arbetet.

Propositionen har inget direkt samband med projekten för utvecklande av region- och lokalförvaltningen eller samtjänsterna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om Riksfogdeämbetet

1 §. Riksfogdeämbetet. Paragrafen innehåller en hänvisning till utsökningsbalken, där man finner de viktigaste bestämmelserna om utsökningens organisation i två nivåer. Enligt 1 kap. 11 § 1 mom. i utsökningsbalken består utsökningsväsendet av en centralförvaltning och dess underlydande lokala utsökningsverk.

2 §. Riksfogdeämbetets uppgifter. I 1 kap. 11 § 2 mom. och 12 § 1 mom. utsökningsbalken finns allmänna bestämmelser om att utsökningens centralförvaltning handhas av förvaltningsämbetet för utsökningen (det nu föreslagna Riksfogdeämbetet), som sköter den administrativa allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. Ämbetsverket ska också sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsökningsväsendet tillhandahåller. Enligt kapitlets 24 § sörjer ämbetsverket för driften och utvecklandet av utsökningens informationssystem. Ämbetsverket kan utfärda administrativa föreskrifter för verkställigheten av lagen (UB 12:2). Därtill finns i utsökningsbalken bestämmelser om enskilda uppgifter som ämbetsverket ska sköta, såsom utnämning av häradsfogdarna, handläggning av klagan och beviljande av tillstånd för dem som vill bli informationssystemsökande.

I paragrafen samlas Riksfogdeämbetets viktigaste uppgiftsområden. Förteckningen blir delvis överlappande med de ämbetsverkets uppgifter som finns fastställda i utsökningsbalken. Detta kan dock inte undvikas, eftersom de i utsökningsbalken angivna uppgifterna bygger på enskilda bestämmelser i utsökningsbalken. Uppgifterna definieras närmare i en eventuell förordning av statsrådet samt i ämbetsverkets och justitieministeriets arbetsordningar.

Justitieministeriet behåller på det sätt som avsågs när utsökningsbalken stiftades den strategiska planeringen och styrningen av utsökningsverksamheten, budgetplaneringen

och beredningen av lagstiftningen. Ämbetsverket för sin del sköter den operativa ledningen och genomförandet av olika utvecklingsprojekt. Det fungerar som en sakkunnigorganisation för ministeriets styrnings- och planeringssystem, lagberedningen och den politiska ledningen. Riksfogdeämbetet ska ha totalansvaret för utsökningsverksamhetens operativa administration. I detta skede ges Riksfogdeämbetet dock inte behörighet i frågor som gäller kollektivavtal, löner och tjänstearrangemang. Dessa frågor, liksom frågor som gäller lokaliteter, sköts tills vidare vid justitieministeriet, på det sätt som avsågs då utsökningsbalken stiftades. De tjänstemän som tidigare haft ansvaret för dessa frågor blir kvar vid ministeriet, och det anses inte ändamålsenligt att dessa uppgifter överflyttas till ett nyss grundat ämbetsverk.

Punkterna 1 och 2 anger att ämbetsverket har nära samarbete och samverkan med justitieministeriet när det gäller att administrera och utveckla utsökningsverksamheten. I *1 punkten* föreskrivs att Riksfogdeämbetet enligt de mål som överenskommit med justitieministeriet ska ansvara för bland annat utsökningsverkens resultatstyrning, utbildning och kontroll. Enligt *2 punkten* kunde ämbetsverket inom ramen för sina resurser stöda ministeriets strategiska planering av utsökningsverksamheten bl.a. genom att producera och förmedla information som beslutsunderlag samt genom att följa forskningen och den internationella utvecklingen på området. Samarbetet i samband med lagberedningen väntas bli särskilt intensivt.

Enligt 1 kap. 24 § 1 mom. i utsökningsbalken ska Riksfogdeämbetet sörja för driften och utvecklandet av utsökningens informationssystem. Enligt den nu aktuella *3 punkten* ska Riksfogdeämbetet upprätthålla och utveckla de informationssystem som används inom utsökningsväsendet. Detta innebär i praktiken att ämbetsverket har ansvaret för utsökningens riksomfattande informationssystem (Uljas), rapport- och statistiktillämpningen (DWUljas), utsökningens Notes (Uno) som används för dokumentproduktion

samt eventuella andra informationssystem som i framtiden utvecklas för utsökningen. Bestämmelser om rätten för tjänstemännen vid Riksfogdeämbetet att få utsökningsinformation finns i utsökningsbalken.

I paragrafens 4 punkt bestäms uttryckligen att ämbetsverket ska avgöra de fall av klagan och ersättningsyrkande som gäller utsökningsmyndigheternas verksamhet. Dessa fall handläggs i dag av dels justitieministeriet, dels länsstyrelsernas justitieförvaltningsavdelningar.

Till Riksfogdeämbetets uppgifter hör enligt 5 punkten att utveckla det internationella samarbetet inom utsökningsverksamhetens förvaltning. Detta kräver att man på olika sätt följer den internationella utvecklingen inom verkställigheten och dess förvaltning samt deltar i internationella utvecklingsprojekt på området. Utsökningsenheten vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelning har under den senaste tiden bedrivit nära samarbete med utsökningsmyndigheterna särskilt i Sverige och Ryssland.

Paragrafens 6 punkt gäller tidigare icke nämnda administrativa uppgifter som i dag sköts av justitieministeriet och eventuella nya administrativa uppgifter inom utsökningsverksamheten som senare åläggs ämbetsverket. Oberoende av var ämbetsverket placeras måste också i huvudstadsregionen kvarstå tillräckliga personresurser bl.a. för det så kallade intressentgruppsarbetet. Utsökningsförvaltningens intressentgrupper finns mestadels i huvudstadsregionen och delvis är ämbetsverkets uppgifter också i övrigt knutna till huvudstaden.

3 §. *Tjänster och personal.* Utöver en riksfogdetjänst föreslås att vid Riksfogdeämbetet inrättas ledande förvaltningsfogdetjänster och förvaltningsfogdetjänster enligt behov. De ledande förvaltningsfogdarna får chefsuppgifter och sköter på samma sätt som förvaltningsfogdarna sakkunniguppgifter som kräver juristexamen. Vid ämbetsverket kan också finnas annan personal.

4 §. *Ledning och beslutsfattande.* Riksfogdeämbetet leds enligt 1 mom. av riksfogden.

Om inte annat föreskrivs eller bestäms i arbetsordningen är det enligt 2 mom. riksfogden som avgör de ärenden som ankommer på

ämbetsverket. Det är alltså frågan om ett så kallat enrådighetsverk.

5 §. *Behörighetsvillkor.* Av riksfogden krävs enligt 1 mom. juris magisterexamen. En tidigare juris kandidatexamen ger också behörighet för riksfogdens uppgifter. Dessutom krävs utmärkt förtrogenhet med utsökningsverksamhet och förvaltningsuppgifter samt i praktiken påvisad god ledarförmåga och ledarerfarenhet. En tidigare bana som häradsfogde eller inom utsökningsförvaltningen skulle vara en naturlig bakgrund för riksfogden. Enbart erfarenhet från andra områden än utsökningsverksamhet skulle inte ge behörighet för riksfogdetjänsten. Enligt 7 § 5 punkten i statstjänstemannalagen (750/1994) kan endast en finsk medborgare utnämnas till chef för ett ämbetsverk.

Behörighetsvillkor för ledande förvaltningsfogde och förvaltningsfogde är enligt 2 mom. juris magisterexamen eller annan motsvarande tidigare examen samt god förtrogenhet med utsökningsverksamhet och förvaltningsuppgifter. En ledande förvaltningsfogde ska dessutom ha sådan ledarförmåga som handhavandet av tjänsten kräver. Tillräcklig kunskap i och sakkunskap om utsökningsrätt som inhämtats också i andra uppgifter än som häradsfogde eller inom utsökningsförvaltningen kunde ge behörighet för dessa tjänster.

6 §. *Utnämning.* Paragrafens 1 mom. innehåller en hänvisning till 1 kap. 12 § 2 mom. i utsökningsbalken, enligt vilken riksfogden utnämns av statsrådet. Enligt 2 mom. utnämner eller anställer riksfogden ämbetsverkets övriga tjänstemän, om inte annat bestäms i arbetsordningen.

7 §. *Närmare bestämmelser.* Genom förordning av statsrådet kan enligt 1 mom. vid behov utfärdas närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen samt organisering av Riksfogdeämbetets verksamhet samt motsvarande omständigheter då det inte krävs reglering på lagnivå. Behovet av en förordning kommer att övervägas i verkställighetsskedet. Först då kan man bedöma om lagens bestämmelser och arbetsordningen är tillräckliga för att styra Riksfogdeämbetets verksamhet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om Riksfogdeämbetets arbetsordning, som riksfogden

fastställer med beaktande av föreskrifterna i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988). I arbetsordningen ges närmare bestämmelser särskilt om den interna arbetsfördelningen, handläggningen av ärenden och verksamhetens organisation i övrigt, vikarier, internt ledarskap samt övriga ärenden som gäller den interna administrationen.

8 §. Ikraftträdande. Enligt 1 mom. ska lagen träda i kraft den 1 januari 2010.

Till och med det ovan nämnda datumet sköts Riksfogdeämbetets uppgifter med stöd av övergångsbestämmelsen i utsökningsbalken (UB 13 kap. 2 § 3 punkten) av justitieministeriet på samma sätt som länsstyrelserna till övriga delar sköter de uppgifter som enligt tidigare lag åligger dem.

Åtgärder som behövs för inledande av verksamheten vid Riksfogdeämbetet får enligt 2 mom. vidtas innan lagen träder i kraft.

9 §. Övergångsbestämmelser gällande uppgifterna. Ärenden som är anhängiga vid justitieministeriet och länsstyrelserna och som hör till Riksfogdeämbetets uppgifter överförs enligt 1 mom. att handläggas av Riksfogdeämbetet. Detta betyder också att vad som någon annanstans föreskrivs om de uppgifter som enligt denna lag ska handhas av Riksfogdeämbetet gäller när denna lag trätt i kraft Riksfogdeämbetet, om inte annat föreskrivs.

Enligt 2 mom. överförs skötseln av avtal och andra förbindelser samt övriga ansvar och rättigheter i anslutning till Riksfogdeämbetets uppgifter från justitieministeriet till ämbetsverket om så särskilt bestäms eller avtalas. Här avses ministeriets förbindelser och avtal med sökanden och intressentgrupper, t.ex. om skötseln av utsökningens penning- och posttrafik, utvecklande av informationssystemen och tryggnad av utsökningens informationstillgång med hjälp av teknisk anslutning.

10 §. Övergångsbestämmelser gällande personalen. En tjänst vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelnings utsökningsenhet, till vilken när lagen träder i kraft hör i huvudsak sådana uppgifter som överförs till Riksfogdeämbetet, ska med stöd av 1 mom. utan den till tjänsten utnämnda tjänsteman-

nens samtycke överföras att bli motsvarande tjänst vid Riksfogdeämbetet. Endast om pendlingsområdet förändras på grund av överföringen behövs tjänstemannens samtycke. Tjänstebestämmelserna kan ändras. Avsikten är att det vid ministeriet ska kvarstå tillräckligt många tjänster inom utsökningen för att de ministerieanknutna uppgifterna inom denna sektor ska kunna skötas.

I 2 mom. föreslås att man förfar på samma sätt beträffande de tjänster vid länsstyrelserna vilkas uppgifter i huvudsak har hänfört sig till utsökningens förvaltning.

I 3 mom. bestäms att en tjänsteman som utnämns till en tjänst som överförs ska förflyttas till motsvarande tjänst vid Riksfogdeämbetet. Tjänstemännen i tjänsteförhållande förflyttas inte med tjänsten. Den förflyttade personalen behåller sina rättigheter och skyldigheter enligt anställningsförhållandet vid förflyttningsdatumet och lön i euro.

Om man kommer översens om det nya lönesystemet för ämbetsverket så att det är ikraft genast från och med inledandet av verksamheten, bibehålls sagda lön i euro så och till den delen som det har kommit överens om i underteckningsprotokollet av statens tjänste- och kollektivavtals 13 § (den så kallade lönetillägsmodellen). I en situation, där det ännu inte finns ett lönesystem i den nya organisationen, lönen i euro kan ändras enligt allmänna arbets- och tjänstemansrättsliga stadganden och principer och personalen som överförs kan inte endast på grund av omorganiseringen enligt övergångsbestämmelsen som föreslås få bättre skydd för löns del än personalen hade i gamla organisationen.

Enligt 4 mom. kan justitieministeriet innan lagen träder i kraft inrätta nya tjänster vid Riksfogdeämbetet, t.ex. om det behövs fler tjänster än antalet överförda tjänster. När tjänsterna besätts första gången görs utnämningarna av justitieministeriet. Tjänsterna kan då också besättas utan att ledigförklaras, om den som utnämns till en tjänst huvudsakligen har skött uppgifter i anslutning till utsökningens förvaltning vid justitieministeriet eller en länsstyrelse. Ett undantag utgör besättandet av riksfogdetjänsten.

1.2 Lag om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsokningsbalken

Enligt övergångsbestämmelsen som ingår i 13 kap. 2 § 3 punkten i utsokningsbalken ska i fråga om ikraftträdandet av 1 kap. 11 § 1 och 2 mom., 12 § samt övriga bestämmelser om förvaltningsämber i utsokningsbalken bestämmas särskilt genom lag. Genom denna lag bestäms att nämnda bestämmelser ska träda i kraft den 1 januari 2010.

Det föreslås också att 11 § i statsrådets förordning om utsokningsväsendets förvaltning (1321/2007) upphävs. I paragrafen ingår bestämmelser om justitieförvaltningschefen vid länsstyrelsen.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2010.

1.3 Utsokningsbalken

1 kap. Allmänna bestämmelser

11 §. Utsokningsväsendets organisation. Paragrafens 2 mom. gäller centralförvaltningsnivån. Enligt det nuvarande momentet handhas centralförvaltningen av det riksomfattande förvaltningsämber för utsokningsämbetet. Momentet föreslås i enlighet med lagförslag 1 bli ändrat så att benämningen Riksfogdeämber används i stället för förvaltningsämber. Enligt det föreslagna momentet handhas utsokningsverksamhetens centralförvaltning av Riksfogdeämber. Riksfogdeämber och utsokningsverken hör på samma sätt som i dag till justitieministeriets förvaltningsområde.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om de lokala utsokningsverken. Momentet ändras så att om utsokningsverkens verksamhetsställen ska bestämmas i förordning av justitieministeriet. Enligt gällande föreskrifter räcker det med justitieministeriets beslut. När de operationella befogenheterna huvudsakligen överförs från justitieministeriet till Riksfogdeämber är det mer naturligt att justitieministeriet lagstiftar om verksamhetsställena och inte fattar administrativa beslut om dem.

12 §. Riksfogdeämber. I den nuvarande paragrafen föreskrivs om förvaltningsämberets uppgifter, men bara på allmän nivå,

eftersom det bestäms att det i övrigt särskilt genom lag föreskrivs om förvaltningsämberet. I paragrafen görs de ändringar som föranleds av den föreslagna lagen om Riksfogdeämberet. Enligt 1 mom. sköter Riksfogdeämberet den administrativa allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsokningsverksamheten. Riksfogdeämberet ska särskilt sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsokningsväsendet tillhandahåller. Momentet motsvarar det nuvarande, utom att ordet förvaltningsämber har bytts ut mot Riksfogdeämberet.

Enligt första meningen i det föreslagna 2 mom. utnämns Riksfogdeämberets chef av statsrådet. Momentet har samma innehåll som i dag, endast ämbetsverkets namn har bytts ut. I momentets andra mening finns en hänvisning till att i övrigt föreskrivs särskilt genom lag om ämbetsverkets uppgifter, tjänster och organisation i övrigt. Här avses det första lagförslaget. Ur hänvisningen har strukits omnämmandet av att ämbetsverkets namn ska föreskrivas genom lag, eftersom namnet blir inskrivet också i utsokningsbalken.

14 §. Utövning och behörighetsvillkor. Paragrafens 1 mom. gäller utövning av de ledande häradsfogdarna och häradsfogdarna. Enligt det nuvarande lagrummet är det förvaltningsämber som har utövning behörigheten. Momentet ändras tekniskt så att ämbetsverkets namn blir Riksfogdeämberet.

24 §. Utsokningsinformationssystem och utsokningsregistret. I paragrafens 1 mom. föreskrivs med anledning av lagförslag 1 att det är Riksfogdeämberet som sörjer för driften och utvecklandet av informationssystemet.

25 §. Registeransvariga. Paragrafen gäller de ansvariga för utsokningsregistret. Ordet förvaltningsämberet har bytts ut mot namnet Riksfogdeämberet. I sak föreslås inga ändringar.

27 §. Rätt att behandla uppgifter. I paragrafens 2 mom. bestäms vem som har rätt att behandla de specialuppgifter som finns införda i utsokningsregistret. Även detta moment ändras så att ordet förvaltningsämberet byts ut mot namnet Riksfogdeämberet.

35 §. Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning. Paragrafen gäller inrät-

tande av tekniska anslutningar och utlämnande av uppgifter ur utsökningsregistret på elektronisk väg. Även här byts ordet förvaltningsämberbet ut mot namnet Riksfogdeämberbet.

3 kap. **Allmänna bestämmelser om förfarandet**

1 §. *Ansökan om utsökning.* I 1 mom. 3 punkten byts med anledning av lagförslag 1 ordet förvaltningsämberbet ut mot namnet Riksfogdeämberbet. Om således Riksfogdeämberbet eller någon som Riksfogdeämberbet förordnat har beviljat sökanden tillstånd kan utsökning sökas genom en teknisk anslutning.

11 §. *Fullmakt för ombud.* Paragrafens 3 mom. gäller så kallade riksomfattande elektroniska fullmakter. Här föreskrivs att Riksfogdeämberbet eller någon som Riksfogdeämberbet förordnat på borgenärens begäran kan besluta att en sådan fullmakt ska registreras i utsökningens informationssystem. I momentet har ordet förvaltningsämberbet bytts ut mot namnet Riksfogdeämberbet.

64 §. *Allmän bestämmelse.* Paragrafen gäller utmätningssmannens rätt att få information. Enligt 1 mom. har utmätningssmannen rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få uppgifter på det sätt som anges i kapitlet, om de i ett enskilt utsökningssärende är nödvändiga för verkställigheten. Uppgifterna kan enligt momentet lämnas via en teknisk anslutning. I detta moment föreslås inga ändringar.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., enligt vilket Riksfogdeämberbet har rätt att få de ovan konstaterade uppgifter som avses i 1 mom. och att lämna dem till utmätningssmannen för användning i ett enskilt utsökningssärende. Uppgifterna kunde på detta sätt inhämtas centralt, om det är ändamålsenligt. Att inhämta uppgifterna centralt kunde anses ändamålsenligt t.ex. då det är frågan om stora informationsvolymerna och man genom koncentreringsenheten kan undvika att den som överlämnar uppgifterna drabbas av onödiga kostnader eller onödigt arbete. Avsikten är att göra det lättare att få information då man i en mångfald ärenden behöver

uppgifter ur samma källa, t.ex. ett elektroniskt register eller informationssystem. Riksfogdeämberbet använder inte själv informationen, utan det eller på dess uppdrag serviceproducenten (Justitieförvaltningens datateknikcentral) fungerar endast som teknisk informationsförmedlare till de utmätningssmän hos vilka det finns anhängiga utsökningssärenden gällande sådana personer om vilka det har hittats information i sökningen. Endast informationen om dessa personer skickas till utsökningssdistrikten. Varje utmätningssman bedömer självständigt om informationen är nödvändig i ett enskilt utsökningssärende.

De utsökningssgäldenärer som anser att informationen inte har inhämtats i enlighet med utsökningssbalken kan på normalt sätt anföra klagan. Besvär kan i sin tur anföras över beslut av den utmätningssman som har använt uppgifterna.

69 §. *Allmän bestämmelse.* Enligt paragrafen kan sekretessbelagda uppgifter utöver det som i annan lag föreskrivs lämnas ut i enlighet med 70—73 §. Uppgifter kan enligt den nuvarande paragrafen lämnas ut till bl.a. förvaltningsämberbet. Till denna del föreslås paragrafen av ovan konstaterade orsaker bli ändrad så att uppgifterna kan lämnas ut till Riksfogdeämberbet. Som i dag lämnas uppgifterna uttryckligen för handhavandet av utsökningens förvaltning. Riksfogdeämberbet kommer inte att ha annat än administrativa uppgifter.

11 kap. **Sökande av ändring i utmätningssmannens förfarande**

18 §. *Anvisning om anförande av klagan.* Paragrafen gäller tingsrättens anvisning att anföra klagan hos förvaltningsämberbet. I paragrafen byts ordet förvaltningsämberbet ut mot namnet Riksfogdeämberbet.

20 §. *Rättegångskostnader.* I 2 mom. föreskrivs att innan det förordnas att staten ska ersätta rättegångskostnaderna ska Riksfogdeämberbet höras. Momentet har i övrigt samma innehåll som i dag, utom att även här byts ordet förvaltningsämberbet ut mot namnet Riksfogdeämberbet.

12 kap. Särskilda bestämmelser

2 §. Föreskrifter. Paragrafen ändras på det sätt som inrättandet av Riksfogdeämbetet kräver. Riksfogdeämbetet kan enligt paragrafen meddela administrativa föreskrifter för verkställigheten av utökningsbalken.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse. I paragrafens 1 mom. bestäms om lagens ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2010.

Enligt 2 mom. är justitieministeriets beslut om utökningsverkets verksamhetsställen i kraft tills föreskrifter om verksamhetsställena meddelas genom förordning av justitieministeriet. En förordning av justitieministeriet om verksamhetsställena behöver således inte utfärdas för att denna lag träder i kraft. Nästa gång det efter lagens ikraftträdande uppstår ett behov att besluta om verksamhetsställena ska de fastställas genom förordning av justitieministeriet, på det sätt som föreskrivs i 1 kap. 12 § 3 mom.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs på sedvanligt sätt att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 119 § i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska enligt 80 § i grundlagen utfärdas genom lag. Detta gäller även grunderna för tjänstemännens rättsliga ställning. Genom de föreslagna lagarna genomförs grundlagens krav på reglering av organ som utövar offentlig makt.

I denna proposition är det frågan om av att för utökningsorganisationen i två nivåer, sådan den redan genomförts enligt utökningsbalken, utfärdas närmare bestämmelser om utökningsverksamhetens centralförvaltning.

Av ovan nämnda orsaker anser regeringen att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om Riksfogdeämbetet**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Riksfogdeämbetet

Riksfogdeämbetet är det riksomfattande ämbetsverk som avses i utsökningsbalken (705/2007) och handhar utsökningens centralförvaltning.

2 §

Riksfogdeämbetets uppgifter

Utöver det som bestäms i utsökningsbalken ska Riksfogdeämbetet

1) sörja för utsökningsväsendets verksamhetsförutsättningar och utveckla utsökningsverksamheten enligt de mål som överenskommits med justitieministeriet,

2) bistå justitieministeriet i den strategiska planeringen, budgetberedningen och lagberedningen,

3) upprätthålla och utveckla de informationssystem som används inom utsökningsväsendet,

4) avgöra de fall av klagan och ersättningsyrkanden gällande utsökningsmyndigheternas verksamhet som ankommer på ämbetsverket,

5) utveckla det internationella samarbetet inom utsökningsverksamhetens förvaltning,

6) sköta utsökningsverksamhetens övriga riksomfattande administrativa uppgifter.

3 §

Tjänster och personal

Vid Riksfogdeämbetet finns en tjänst som riksfogde och dessutom kan vid ämbetsverket finnas tjänster som ledande förvalt-

ningsfogde och tjänster som förvaltningsfogde samt annan personal.

4 §

Ledning och beslutsrätt

Riksfogdeämbetet leds av riksfogden.

Riksfogden avgör de ärenden som ankommer på ämbetsverket och som inte enligt föreskrifter eller arbetsordningen ska avgöras av någon annan tjänsteman.

5 §

Behörighetsvillkor

Behörighetsvillkor för riksfogden är juris magisterexamen eller annan motsvarande tidigare examen, utmärkt förtrogenhet med utsökningsverksamhet och förvaltningsuppgifter samt i praktiken visad god ledarförmåga och ledarerfarenhet.

Behörighetsvillkor för ledande förvaltningsfogde och förvaltningsfogde är juris magisterexamen eller annan motsvarande tidigare examen samt god förtrogenhet med utsökningsverksamhet och förvaltningsuppgifter. En ledande förvaltningsfogde ska dessutom ha sådan ledarförmåga som handhavandet av tjänsten kräver.

6 §

Utnämning

Statsrådet utnämner riksfogden med stöd av 1 kap. 12 § 2 mom. i utsökningsbalken.

Riksfogden utnämner ämbetsverkets övriga tjänstemän och anställer eventuell personal i arbetsförhållande, om inte denna rättighet i

arbetsordningen har givits åt någon annan tjänsteman.

7 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Föreskrifter om hur arbetet vid Riksfogdeämbetet ska ordnas, såsom handläggningsordningen för ärendena och vikariat, finns i arbetsordningen, som fastställs av riksfogden.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

9 §

Övergångsbestämmelser gällande uppgifterna

När denna lag träder i kraft överförs de vid justitieministeriet och länsstyrelserna anhängiga ärendena som enligt denna lag eller annan lag eller förordning hör till Riksfogdeämbetets uppgifter till Riksfogdeämbetet för handläggning.

Avtal och andra förbindelser i anslutning till Riksfogdeämbetets uppgifter samt skötseln av övriga ansvar och rättigheter överförs när denna lag trätt i kraft från justitieministeriet till ämbetsverket enligt vad som särskilt bestäms eller avtalas om dem.

10 §

Övergångsbestämmelser gällande personalen

En tjänst vid justitieministeriets justitieförvaltningsavdelnings utsökningsenhet, till vilken när denna lag träder ikraft hör i huvudsak sådana uppgifter som överförs till Riksfogdeämbetet, ska när denna lag träder i kraft överföras att bli motsvarande tjänst vid Riksfogdeämbetet. Överföringen av tjänsten kräver inte den till tjänsten utnämnda tjänstemannens samtycke om inte pendlingsområdet förändras.

De tjänster vid länsstyrelserna där tjänsteuppgifterna i huvudsak har hänfört sig till förvaltningsuppgifterna inom utsökningen överförs när denna lag träder i kraft till Riksfogdeämbetet som motsvarande tjänster. För överföring av tjänsten krävs inte den till tjänsten utnämnda tjänstemannens samtycke, om inte pendlingsområdet förändras.

En tjänsteman som utnämns till en tjänst som överförs ska förflyttas till motsvarande tjänst vid Riksfogdeämbetet. Den förflyttade personalen behåller sina rättigheter och skyldigheter enligt anställningsförhållandet vid förflyttningstidpunkten och lön i euro.

Justitieministeriet kan innan denna lag träder i kraft inrätta nya tjänster vid Riksfogdeämbetet. När tjänsterna, med undantag av riksfogdetjänsten, besätts första gången, handhas utnämningarna av justitieministeriet. Tjänsterna, med undantag av riksfogdetjänsten, kan då besättas utan att ledigförklaras, om den som utnämns till en tjänst huvudsakligen har skött förvaltningsuppgifter inom utsökningen vid justitieministeriet eller en länsstyrelse.

2.**Lag****om ikraftträdande av vissa bestämmelser i utsökningsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	dets förordning av den 20 december 2007 om
Bestämmelserna i 1 kap. 11 § 1 och 2	utsökningsväsendets förvaltning
mom., 12 § samt övriga bestämmelser om	(1321/2007).
förvaltningsämbetet i utsökningsbalken	
(705/2007) träder i kraft den 1 januari 2010.	2 §
Genom denna lag upphävs 11 § i statsrå-	Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

3.

Lag**om ändring av utsökningsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken av den 15 juni 2007 (705/2007) 1 kap. 11 § 2 och 3 mom., 12 §, 14 § 1 mom., 24 § 1 mom., 25 §, 27 § 2 mom., 35 §, 3 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten, 11 § 3 mom., 69 §, 11 kap. 18, 20 § 2 mom. samt 12 kap. 2 § och fogas till 3 kap. 64 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

11 §

Utsökningsväsendets organisation

Utsökningsverksamhetens centralförvaltning handhas av Riksfogdeämbetet. Riksfogdeämbetet och utsökningsverken hör till justitieministeriets förvaltningsområde.

Ett utsökningsverks verksamhetsområde (*utsökningsdistrikt*) består av ett eller flera härad. Bestämmelser om utsökningsdistrikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om utsökningsverkens verksamhetsställen utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

12 §

Riksfogdeämbetet

Riksfogdeämbetet sköter den administrativa allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. Riksfogdeämbetet ska särskilt sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsökningsväsendet tillhandahåller.

Riksfogdeämbetets chef utnämns av statsrådet. I övrigt föreskrivs särskilt genom lag om ämbetsverkets uppgifter, tjänster och organisation i övrigt.

14 §

Utnämning och behörighetsvillkor

De ledande häradsfogdarna och häradsfogdarna utnämns av Riksfogdeämbetet.

Utsökningsregistret

24 §

Utsökningens informationssystem och utsökningsregistret

Utsökningens informationssystem är ett för skötseln av utsökningsmyndigheternas uppgifter inrättat informationssystem som är avsett för utsökningsmyndigheternas riksomfattande bruk och som drivs med hjälp av automatisk databehandling. Riksfogdeämbetet sörjer för driften och utvecklandet av informationssystemet.

25 §

Registeransvariga

Utsökningsregistret förs av de lokala utsökningsmyndigheterna tillsammans. Den myndighet som har fört in uppgifter ansvarar för att de införda uppgifterna är korrekta samt för att registreringen och användningen sker på lagligt sätt vid skötseln av de egna

åliggandena. Riksfogdeämbetet sörjer för den allmänna driften av registret samt meddelar föreskrifter om hur uppgifterna tekniskt ska föras in och behandlas.

27 §

Rätt att behandla uppgifter

Häradsfogdarna och de tjänstemän som lyder under dem samt de berörda tjänstemännen vid justitieministeriet och Riksfogdeämbetet får i utsökningsärenden eller utsökningens förvaltningsärenden utan hinder av sekretessbestämmelserna behandla uppgifter som nämns i 26 §, specialuppgifter dock endast till den del det är nödvändigt i ett ärende.

35 §

Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning

Riksfogdeämbetet kan besluta om inrättande av en teknisk anslutning och om utlämnande av uppgifter ur utsökningsregistret med hjälp av den, om den som tar emot uppgifterna enligt lag har rätt att av utsökningsmyndigheterna få uppgifter i elektronisk form. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som tar emot uppgifterna lägga fram en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

3 kap.

Allmänna bestämmelser om förfarandet*Anhängiggörande av utsökningsärenden*

1 §

Ansökan om utsökning

Utsökning söks genom

3) elektroniskt meddelande med hjälp av en teknisk anslutning till utsökningens riksfogdeämbetet eller någon som Riksfogdeämbetet

förordnat har beviljat sökanden tillstånd till detta (*informationssystemssökande*).

11 §

Fullmakt för ombud

Riksfogdeämbetet eller någon som Riksfogdeämbetet förordnat kan på borgenärens begäran besluta att fullmakten ska registreras i utsökningens informationssystem i syfte att utvisa ombudets rätt att företräda sin huvudman, om det är uppenbart att verkställighetens tillförlitlighet inte blir lidande av det. Ombudet behöver då inte visa upp någon annan fullmakt, om inte utmätningsmannen bestämmer annat. En i informationssystemet registrerad fullmakt ska omedelbart återkallas om den som utfärdat fullmakten begär det.

Skyldighet för utomstående och myndigheter att lämna uppgifter

64 §

Allmän bestämmelse

Riksfogdeämbetet har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. på de villkor som nämns i momentet och att lämna ut dem till utmätningsmannen för användning i ett enskilt utsökningsärende, om det är ändamålsenligt att uppgifterna på detta sätt inhämtas centralt.

Utsökningsmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter

69 §

Allmän bestämmelse

Bestämmelser som offentligheten i fråga om utsökningsmyndigheternas handlingar finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Utöver det som i nämnda lag eller någon annan lag föreskrivs om utsökningsmyndigheternas rätt eller skyldighet att

lämna ut uppgifter, har utsökningsmyndigheterna utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut uppgifter i enlighet med 70—73 §. Uppgifter kan också lämnas ut till en annan utsökningsmyndighet för handläggningen av ett utsökningsärende samt till justitieministeriet och Riksfogdeämbetet för handläggningen av administrativa uppgifter. Bestämmelser om offentligheten i fråga om uppgifterna i utsökningsregistret och om utlämnande av dem finns i 1 kap.

nas att helt eller delvis ersätta dennes skäliga rättegångskostnader, om det med beaktande av omständigheterna kan anses oskäligt att den utomstående ska bära kostnaderna. Staten kan förordnas att ersätta rättegångskostnaderna också för en part i utsökningen, om det i saken har skett ett uppenbart fel, som borde ha rättats genom självrättelse. Innan det förordnas att staten ska ersätta kostnaderna ska Riksfogdeämbetet höras.

11 kap.

Sökande av ändring i utmätningens förfarande

18 §

Anvisning om anförande av klagan

Om det i besvärsskriften ingår en anmälan om att utmätningens man har vidtagit en oriktig tjänsteåtgärd eller underlåtit att utföra en åtgärd, och anmälan inte kan prövas som en ändringsansökan, ska tingsrätten till denna del lämna besvaren utan prövning och anvisa den som anfört besvär att anför klagan över saken hos Riksfogdeämbetet.

20 §

Rättegångskostnader

Om en utomståendes besvär godkänns, kan staten på den utomståendes yrkande förord-

12 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Föreskrifter

Riksfogdeämbetet kan meddela administrativa föreskrifter för verkställigheten av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Justitieministeriets beslut om utsökningsverkens verksamhetsställen (866/2007) är i kraft tills föreskrifter om verksamhetsställena utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 3 april 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken av den 15 juni 2007 (705/2007) 1 kap. 11 § 2 och 3 mom., 12 §, 14 § 1 mom., 24 § 1 mom., 25 §, 27 § 2 mom., 35 §, 3 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten, 11 § 3 mom., 69 §, 11 kap. 18, 20 § 2 mom. samt 12 kap. 2 § och
fogas till 3 kap. 64 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

11 §

11 §

Utsökningsväsendets organisation

Utsökningsväsendets organisation

Centralförvaltningen handhas av det riksomfattande förvaltningsämbetet för utsökningen (förvaltningsämbetet). Förvaltningsämbetet och utsökningsverken hör till justitieministeriets förvaltningsområde.

Ett utsökningsverks verksamhetsområde (*utsökningsdistrikt*) består av ett eller flera härad. Bestämmelser om utsökningsdistrikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Justitieministeriet beslutar om utsökningsverkens verksamhetsställen.

Utsökningsverksamhetens centralförvaltning handhas av *Riksfogdeämbetet*. *Riksfogdeämbetet* och utsökningsverken hör till justitieministeriets förvaltningsområde.

Ett utsökningsverks verksamhetsområde (*utsökningsdistrikt*) består av ett eller flera härad. Bestämmelser om utsökningsdistrikten utfärdas genom förordning av statsrådet. *Bestämmelser om utsökningsverkens verksamhetsställen utfärdas genom i förordning av justitieministeriet.*

12 §

12 §

Förvaltningsämbetet

Riksfogdeämbetet

Förvaltningsämbetet sköter den administrativa allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. Förvaltningsämbetet skall särskilt sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsökningsväsendet tillhandahåller.

Förvaltningsämbetets chef utnämns av justitieministeriet. I övrigt föreskrivs särskilt

Riksfogdeämbetet sköter den administrativa allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av utsökningsverksamheten. *Riksfogdeämbetet* ska särskilt sörja för den regionala tillgången på de tjänster utsökningsväsendet tillhandahåller.

Riksfogdeämbetets chef utnämns av statsrådet. I övrigt föreskrivs särskilt genom lag

genom lag om förvaltningsämbetets namn, uppgifter, tjänster och organisation i övrigt.

14 §

Utnämning och behörighetsvillkor

De ledande häradsfogdarna och häradsfogdarna utnämns av förvaltningsämbetet.

Utsökningsregistret

24 §

Utsökningens informationssystem och utsökningsregistret

Utsökningens informationssystem är ett för skötseln av utsökningsmyndigheternas uppgifter inrättat informationssystem som är avsett för utsökningsmyndigheternas riksomfattande bruk och som drivs med hjälp av automatisk databehandling. Förvaltningsämbetet sörjer för driften och utvecklandet av informationssystemet.

25 §

Registeransvariga

Utsökningsregistret förs av de lokala utsökningsmyndigheterna tillsammans. Den myndighet som har fört in uppgifter ansvarar för att de införda uppgifterna är korrekta samt för att registreringen och användningen sker på lagligt sätt vid skötseln av de egna åliggandena. Förvaltningsämbetet sörjer för den allmänna driften av registret samt meddelar föreskrifter om hur uppgifterna tekniskt skall föras in och behandlas.

27 §

Rätt att behandla uppgifter

Häradsfogdarna och de tjänstemän som lyder under dem samt de berörda tjänstemännen vid justitieministeriet och förvaltningsämbetet får i utsökningsärenden eller utsökningens

om *ämbetsverkets* uppgifter, tjänster och organisation i övrigt.

14 §

Utnämning och behörighetsvillkor

De ledande häradsfogdarna och häradsfogdarna utnämns av *Riksfogdeämbetet*.

Utsökningsregistret

24 §

Utsökningens informationssystem och utsökningsregistret

Utsökningens informationssystem är ett för skötseln av utsökningsmyndigheternas uppgifter inrättat informationssystem som är avsett för utsökningsmyndigheternas riksomfattande bruk och som drivs med hjälp av automatisk databehandling. *Riksfogdeämbetet* sörjer för driften och utvecklandet av informationssystemet.

25 §

Registeransvariga

Utsökningsregistret förs av de lokala utsökningsmyndigheterna tillsammans. Den myndighet som har fört in uppgifter ansvarar för att de införda uppgifterna är korrekta samt för att registreringen och användningen sker på lagligt sätt vid skötseln av de egna åliggandena. *Riksfogdeämbetet* sörjer för den allmänna driften av registret samt meddelar föreskrifter om hur uppgifterna tekniskt ska föras in och behandlas.

27 §

Rätt att behandla uppgifter

Häradsfogdarna och de tjänstemän som lyder under dem samt de berörda tjänstemännen vid justitieministeriet och *Riksfogdeämbetet* får i utsökningsärenden eller utsökningens

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

förvaltningsärenden utan hinder av sekretessbestämmelserna behandla uppgifter som nämns i 26 §, specialuppgifter dock endast till den del det är nödvändigt i ett ärende.

ens förvaltningsärenden utan hinder av sekretessbestämmelserna behandla uppgifter som nämns i 26 §, specialuppgifter dock endast till den del det är nödvändigt i ett ärende.

35 §

35 §

*Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning**Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning*

Förvaltningsämbetet kan besluta om inrättande av en teknisk anslutning och om utlämnande av uppgifter ur utsökningsregistret med hjälp av den, om den som tar emot uppgifterna enligt lag har rätt att av utsökningsmyndigheterna få uppgifter i elektronisk form. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas skall den som tar emot uppgifterna lägga fram en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

Riksfogdeämbetet kan besluta om inrättande av en teknisk anslutning och om utlämnande av uppgifter ur utsökningsregistret med hjälp av den, om den som tar emot uppgifterna enligt lag har rätt att av utsökningsmyndigheterna få uppgifter i elektronisk form. Innan en sådan teknisk anslutning öppnas ska den som tar emot uppgifterna lägga fram en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

3 kap.

3 kap.

Allmänna bestämmelser om förfarandet**Allmänna bestämmelser om förfarandet***Anhängiggörande av utsökningsärenden**Anhängiggörande av utsökningsärenden*

1 §

1 §

*Ansökan om utsökning**Ansökan om utsökning*

Utsökning söks genom

Utsökning söks genom

3) elektroniskt meddelande med hjälp av en teknisk anslutning till utsökningens riksfogdeämbetet eller någon som förvaltningsämbetet förordnat har beviljat sökanden tillstånd till detta (informationssystemssökande).

3) elektroniskt meddelande med hjälp av en teknisk anslutning till utsökningens riksfogdeämbetet eller någon som *Riksfogdeämbetet* förordnat har beviljat sökanden tillstånd till detta (informationssystemssökande).

11 §

11 §

*Fullmakt för ombud**Fullmakt för ombud*

Förvaltningsämbetet eller någon som förvaltningsämbetet förordnat kan på borgenärens begäran besluta att fullmakten skall registreras i utsökningens informationssystem i syfte att utvisa ombudets rätt att företräda sin huvudman, om det är uppenbart att verkstäl-

Riksfogdeämbetet eller någon som *Riksfogdeämbetet* förordnat kan på borgenärens begäran besluta att fullmakten ska registreras i utsökningens informationssystem i syfte att utvisa ombudets rätt att företräda sin huvudman, om det är uppenbart att verkstäl-

lighetens tillförlitlighet inte blir lidande av det. Ombudet behöver då inte visa upp någon annan fullmakt, om inte utmätningsmannen bestämmer annat. En i informationssystemet registrerad fullmakt skall omedelbart återkallas om den som utfärdat fullmakten begär det.

lighetens tillförlitlighet inte blir lidande av det. Ombudet behöver då inte visa upp någon annan fullmakt, om inte utmätningsmannen bestämmer annat. En i informationssystemet registrerad fullmakt ska omedelbart återkallas om den som utfärdat fullmakten begär det.

Skyldighet för utomstående och myndigheter att lämna uppgifter

64 §

Allmän bestämmelse

Riksfogdeämbetet har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom.på de villkor som nämns i momentet och att lämna ut dem till utmätningsmannen för användning i ett enskilt utökningsärende, om det är ändamålsenligt att uppgifterna på detta sätt inhämtas centralt.

Utsökningsmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter

69 §

Allmän bestämmelse

Beträffande offentligheten i fråga om utökningsmyndigheternas handlingar gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Utöver det som i nämnda lag eller någon annan lag föreskrivs om utökningsmyndigheternas rätt eller skyldighet att lämna ut uppgifter, har utökningsmyndigheterna utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter i enlighet med 70—73 §. Uppgifter kan också lämnas ut till en annan utökningsmyndighet för handläggningen av ett utökningsärende samt till justitieministeriet och förvaltningsämbetet för handläggningen av administrativa uppgifter. Bestämmelser om offentligheten i fråga om uppgifterna i utökningsregistret och om utlämnande av dem finns i 1 kap.

Utsökningsmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter

69 §

Allmän bestämmelse

Bestämmelser om offentligheten i fråga om utökningsmyndigheternas handlingar finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Utöver det som i nämnda lag eller någon annan lag föreskrivs om utökningsmyndigheternas rätt eller skyldighet att lämna ut uppgifter, har utökningsmyndigheterna utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut uppgifter i enlighet med 70—73 §. Uppgifter kan också lämnas ut till en annan utökningsmyndighet för handläggningen av ett utökningsärende samt till justitieministeriet och *Riksfogdeämbetet* för handläggningen av administrativa uppgifter. Bestämmelser om offentligheten i fråga om uppgifterna i utökningsregistret och om utlämnande av dem finns i 1 kap.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

11 kap.

Sökande av ändring i utmätningens förfarande**Sökande av ändring i utmätningens förfarande**

18 §

18 §

*Anvisning om anförande av klagan**Anvisning om anförande av klagan*

Om det i besvärsskriften ingår en anmälan om att utmätningens man har vidtagit en oriktig tjänsteåtgärd eller underlåtit att utföra en åtgärd, och anmälan inte kan prövas som en ändringsansökan, skall tingsrätten till denna del lämna besvären utan prövning och anvisa den som anfört besvär att anföras klagan över saken hos det i 1 kap. 12 avsedda förvaltningsämbetet.

Om det i besvärsskriften ingår en anmälan om att utmätningens man har vidtagit en oriktig tjänsteåtgärd eller underlåtit att utföra en åtgärd, och anmälan inte kan prövas som en ändringsansökan, ska tingsrätten till denna del lämna besvären utan prövning och anvisa den som anfört besvär att anföras klagan över saken hos *Riksfogdeämbetet*.

20 §

20 §

*Rättegångskostnader**Rättegångskostnader*

Om en utomståendes besvär godkänns, kan staten på den utomståendes yrkande förordnas att helt eller delvis ersätta dennes skäligen rättegångskostnader, om det med beaktande av omständigheterna kan anses oskäligt att den utomstående skall bära kostnaderna. Staten kan förordnas att ersätta rättegångskostnaderna också för en part i utökningen, om det i saken har skett ett uppenbart fel, som borde ha rättats genom självrettelse. Innan det förordnas att staten skall ersätta kostnaderna skall det i 1 kap. 12 § avsedda förvaltningsämbetet höras.

Om en utomståendes besvär godkänns, kan staten på den utomståendes yrkande förordnas att helt eller delvis ersätta dennes skäligen rättegångskostnader, om det med beaktande av omständigheterna kan anses oskäligt att den utomstående ska bära kostnaderna. Staten kan förordnas att ersätta rättegångskostnaderna också för en part i utökningen, om det i saken har skett ett uppenbart fel, som borde ha rättats genom självrettelse. Innan det förordnas att staten ska ersätta kostnaderna ska *Riksfogdeämbetet* höras.

12 kap.

12 kap.

Särskilda bestämmelser**Särskilda bestämmelser**

2 §

2 §

*Föreskrifter**Föreskrifter*

Förvaltningsämbetet kan meddela administrativa föreskrifter för verkställigheten av denna lag.

Riksfogdeämbetet kan meddela administrativa föreskrifter för verkställigheten av denna lag.

26
Gällande lydelse

RP 46/2009 rd
Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Justitieministeriets beslut om utsöknings-
verkens verksamhetsställen (866/2007) är i
kraft tills föreskrifter om verksamhetsställena
utfärdas genom förordning av justitieministe-
riet.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.*
